

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ТРГОВИНЕ, ШУМАРСТВА И
ВОДОПРИВРЕДЕ

Управа за заштиту биља

Одсек за здравље биља и биљни карантин

Број: 321-01-38-12/2012-11

Датум: 18.06.2012. године

Нови Београд

Омладинских бригада 1

На основу члана 47. Закона о државној управи («Службени гласник РС», број 79/2005, 101/2007 и 95/2010), члана 8. Закона о министарствима («Сл. гласник РС», бр. 16/2011) и члана 79. Закона о здрављу биља («Службени гласник РС», број 41/2009), директор Управе за заштиту биља, доноси:

**ИНСТРУКЦИЈУ О НАЧИНУ ПРЕГЛЕДА
ПОШИЈАКА МЕРКАНТИЛНОГ КРОМПИРА НАМЕЊЕНОГ ИЗВОЗУ
И ИЗДАВАЊУ ФИТОСЕРТИФИКАТА**

I ПРАВНИ ОСНОВ

Закона о здрављу биља («Службени гласник РС», бр. 41/09),

Правилником о садржини и начину вођења Регистра произвођача, прерађивача, дорађивача, увозника, складиштара и прометника биља, биљних производа и прописаних објеката као и образац захтева за упис у Регистар («Службени гласник РС», бр. 39/10);

Правилником о утврђивању врста биља, биљних производа и прописаних објеката који се не налазе на Листи VA део I и Листи VA део II, Службени гласник РС», број 64/10);

**II ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕГЛЕД МЕРКАНТИЛНОГ КРОМПИРА НАМЕЊЕНОГ
ИЗВОЗУ И ИЗДАВАЊЕ ФИТОСЕРТИФИКАТА – све европске земље**

У циљу гарантовања фитосанитарних захтева земљама увозницама као и обезбеђивања следљивости података и порекла кртола кромпира процедура за извоз меркантилног кромпира (*Solanum tuberosum L.*) из Србије је следећа:

1. Правна лица, предузетници и физичка лица (у даљем тексту: Држаоци биља) која се баве производњом, прерадом, дорадом, увозом, складиштењем и прометом меркантилног кромпира морају бити уписана у Регистар произвођача, прерађивача, дорађивача, увозника, складиштара и прометника биља, биљних производа и прописаних објеката (ФИТОРЕГИСТАР) у складу са прописаном процедуром. –

МАГАЦИНИ ПРОИЗВОЂАЧА И ЗБИРНИ МАГАЦИНИ – ОТКУПНА МЕСТА У КОЈИМА СЕ ЧУВА И СКЛАДИШТИ МЕРКАНТИЛНИ КРОМПИР НАМЕЊЕН ИЗВОЗУ МОРАЈУ БИТИ РЕГИСТРОВАНИ);

2. Држаоци биља из тачке 1. су дужни да воде прописане евиденције које обезбеђују следљивост података а које контролишу овлашћена лица приликом прегледа;
3. Свака партија меркантилног кромпира намењена извозу мора бити прегледана од стране овлашћеног лица и лабораторијски тестирана на присуство карантинских бактерија *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* и *Ralstonia solanacearum*, обзиром на процењени ризик и могућност латентне инфекције као и захтева свих земаља када су у питању ова два патогена;
4. Лабораторијско тестирање из тачке 3. обављају две овлашћене лабораторије и то: Институт за пестициде и заштиту животне средине, Београд, Институт за заштиту биља и животне средине, Београд.
5. Уколико је у оквиру Програма мера извршено лабораторијско тестирање свих партија које чине пошиљку намењену извозу може се признати резултат лабораторијског извештаја на основу процене овлашћеног лица које издаје фитосертификат.
6. Када су у питању штетни организми у кромпиру као што су: *Synchytrium endobioticum*, Potato spindle tuber viroid, *Scrobipalopsis solanivora*, Република Србија се може сматрати слободном од наведених штетних организама, обзиром да нема података да су икада нађени на територији Републике Србије. У том случају је довољан фитосанитарни преглед и евентуално узорковање за потребе лабораторијских анализа у случају сумње од стране овлашћеног лица.
7. Фитосертификат се може издати само ако је фитосанитарним прегледом утврђено да су испуњени сви фитосанитарни услови земље увознице уз навођење допунске клаузуле према захтеву земље увознице.

III УСЛОВИ ЗА ИЗВОЗ МЕРКАНТИЛНОГ КРОМПИРА НА ТРЖИШТЕ ЕУ КОЈЕ Р. СРБИЈА МОРА ГАРАНТОВАТИ

Директивом 2000/29/ЕС (Анекс III део А тачка 12.) забрањено је уношење односно увоз меркантилног кромпира на територију ЕУ пореклом из трећих земаља, изузев земаља које су признате као слободне од *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

Европска Комисија донела је Одлуку којом се Србија признаје за земљу слободну од штетног организма *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Spieckerman and Kotthoff) Davis et al. (**Commission Implementing Decision of 24 April 2012 recognising Serbia as being free from *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Spieckerman and Kotthoff) Davis et al. (2012/219/EU)**) чиме су се створили услови за извоз меркантилног кромпира у земље Европске Уније.

У складу са наведеном Одлуком Република Србија је добила могућност извоза меркантилног кромпира на тржиште ЕУ у складу са доле наведеним фитосанитарним захтевима Анекса IV, Директиве 2000/29/ЕС, уз обавезу даљег надзора и достављања годишњих извештаја о надзору у кромпиру и предузетим мерама.

**ФИТОСАНИТАРНИ ЗАХТЕВИ ЗЕМАЈА ЕУ
ЗА УВОЗ МЕРКАНТИЛНОГ КРОМПИРА
(АНЕКС IV ДИРЕКТИВЕ 2000/29/ ЕС)**

25.1.	Tubers of <i>Solanum tuberosum</i> L., originating in countries where <i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilbersky) Percival is known to occur	<p>Without prejudice to the prohibitions applicable to the tubers listed in Annex III(A)(10), (11) and (12), official statement that:</p> <p>(a) the tubers originate in areas known to be free from <i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilbersky) Percival (all races other than Race 1, the common European race), and no symptoms of <i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilbersky) Percival have been observed either at the place of production or in its immediate vicinity since the beginning of an adequate periode;</p> <p>or</p> <p>(b) provisions recognised as equivalent to the Community provisions on combating <i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilbersky) Percival in accordance with the procedure referred to in Article 18(2) have been complied with, in the country of origin</p>
25.2.	Tubers of <i>Solanum tuberosum</i> L.	<p>Without prejudice to the provisions listed in Annex (A)(10), (11) and (12) and Annex IV(A)(I)(25.1), official statement that:</p> <p>(a) the tubers originate in countries known to be free from <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> (Spieckermann and Kotthoff) Davis <i>et al.</i>;</p> <p>or</p> <p>(b) provisions recognised as equivalent to the Community provisions on combating <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> (Spieckermann and Kotthoff) Davis <i>et al.</i> in accordance with the procedure referred to in Article 18(2), have been complied with, in the country of origin.</p>
25.3.	Tubers of <i>Solanum tuberosum</i> L., other than early potatoes, originating in countries where Potato spindle tuber viroid is known to occur	Without prejudice to the provisions applicable to the tubers listed in Annex III(A)(10), (11) and (12) and Annex IV(A)(I)(25.1) and (25.2), suppression of the faculty of germination

25.4.1.	Tubers of <i>Solanum tuberosum</i> L., other than those intended for planting	Without prejudice to the provisions applicable to tubers listed in Annex III(A)(12) and Annex IV(A)(I)(25.1), (25.2) and (25.3), official statement that the tubers originate in areas in which <i>Pseudomonas solanacearum</i> (Smith) Smith is not known to occur.
25.4.2.	Tubers of <i>Solanum tuberosum</i> L.	<p>Without prejudice to the provisions applicable to tubers listed in Annex III(A)(10), (11) and (12) and Annex IV(A)(I)(25.1), (25.2), (25.3), (25.4) and (25.4.1), official statement that:</p> <p>(a) the tubers originate in a country where <i>Scrobipalopsis solanivora</i> Povolny is not known to occur; or</p> <p>(b) the tubers originate in an area free from <i>Scrobipalopsis solanivora</i> Povolny, established by the national plant protection organisation in accordance with relevant International Standards for Phytosanitary Measures.</p>

* Превод фитосанитарних захтева земаља ЕУ дат је у Прилогу

ИЗДАВАЊЕ ФИТОСЕРТИФИКАТА ЗА ЗЕМЉЕ ЕУ

1. Уколико је фитосанитарним прегледом утврђено да су испуњени наведени фитосанитарни услови може се издати фитосертификат.
2. У рубрици 11. – Допунска изјава, наводи се број тачке и опција (а) или (б) само уколико има више опција, са позивом на Annex IV, Dir. 2000/29/EC и Decision 2012/219/EU.

Пример:

25.1. (a), 25.2. (a), 25.4.2. (a) of Annex IV, Dir. 2000/29/EC, Decision 2012/219/EU.

ДИРЕКТОР
УПРАВЕ ЗА ЗАШТИТУ БИЉА

Проф. др Јан Боћански

Прилог

ПРЕВОД ФИТОСАНИТАРНИХ ЗАХТЕВА ЗЕМАЉА ЕУ ЗА УВОЗ МЕРКАНТИЛНОГ
КРОМПИРА (АНЕКС IV ДИРЕКТИВЕ 2000/29/ ЕС)

25.1.	Krtole <i>Solanum tuberosum</i> L., poreklom iz zemalja za koje je poznato da se u njima pojavljuje štetni organizam <i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilbersky) Percival	Ne dovodeći u pitanje zabrane koje se odnose na krtole navedene u Aneksu III(A)(10), (11) i (12), službena izjava: (a) da krtole potiču iz područja za koja je poznato da se u njima ne pojavljuje štetni organizam <i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilbersky) Percival (svi patotipovi isključujući patotip 1, uobičajeni evropski patotip) i da nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom <i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilbersky) Percival na mestu proizvodnje ili u njegovoj neposrednoj blizini od početka odgovarajućeg perioda; ili (b) da su u zemlji porekla ispunjene odredbe priznate kao ekvivalentne odredbama Zajednice o suzbijanju štetnog organizma <i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilbersky) Percival u skladu sa procedurom iz člana 18(2).
25.2.	Krtole <i>Solanum tuberosum</i> L.	Ne dovodeći u pitanje odredbe koje navedene u Aneksu III(A)(10), (11) i (12) i Aneksu IV(A)(I)(25.1), službena izjava: (a) da krtole potiču iz zemalja za koje je poznato da se u njima ne pojavljuje štetni organizam <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> (Spieckermann et Kotthoff) Davis <i>et al.</i> , ili (b) da su u zemlji porekla ispunjene odredbe priznate kao ekvivalentne odredbama Zajednice o suzbijanju štetnog organizma <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> (Spieckermann et Kotthoff) Davis <i>et al.</i> u skladu sa procedurom iz člana 18(2).
25.3.	Krtole <i>Solanum tuberosum</i> L., isključujući rani krompir, poreklom iz zemalja za koje je poznato da se u njima pojavljuje Potato spindle tuber viroid	Ne dovodeći u pitanje odredbe koje se odnose na krtole navedene u Aneksu III(A)(10), (11) i (12) i i Aneksu IV(A)(I)(25.1) i (25.2), da je sprečena mogućnost klijanja krtola.
25.4.1.	Krtole <i>Solanum tuberosum</i> L., izuzev onih koje su namenjene za sadnju	Ne dovodeći u pitanje odredbe koje se odnose na krtole navedene u Aneksu III(A)(12) i Aneksu IV(A)(I)(25.1) (25.2) i (25.3), službena izjava da krtole potiču iz područja u kojima nije poznato da je prisutan <i>Pseudomonas solanacearum</i> (Smith) Smith.
25.4.2.	Krtole <i>Solanum tuberosum</i> L.	Ne dovodeći u pitanje odredbe koje se odnose na krtole navedene u III(A)(10), (11) i (12). i Aneksu IV(A)(I)(25.1) (25.2), (25.3), (25.4) i (25.4.1) zvanična izjava da: a) krtole potiču iz zemlje u kojoj nije poznato da je prisutan <i>Scrobipalopsis (Tecia) solanivora</i> Povolny, ili b) krtole potiču iz područja slobodnog od <i>Scrobipalopsis (Tecia) solanivora</i> Povolny, što je ustanovljeno od strane nacionalne službe za zaštitu bilja na način koji je u skladu sa odgovarajućim standardom za fitosanitarne mere.